

Goed **waterbeheer** legt de basis voor de toekomst van ons gebied.

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.080334

De verenigde vergadering

besluit:

1. Het thema biodiversiteit pro-actief op te pakken
Daarvoor
2. Het Actieplan Versterking Biodiversiteit bij Rijnland vast te stellen

Context

In het coalitieakkoord van juni 2019 is benoemd dat aansluitend op visie en maatregelen van de KRW, Rijnland in kaart brengt hoe het staat met biodiversiteit in ons gebied en dat dat de basis is voor een gesprek over de bijdrage van Rijnland aan biodiversiteitsherstel.

Tijdens de beeld-VV op 9 september bent u door Prof. Dr. Koos Biesmeijer van Naturalis geïnformeerd over de stand van de biodiversiteit in ons beheergebied kijkend naar waterplanten en 2 zuiveringsterreinen. Geconcludeerd werd dat er al veel aan soortenrijkdom verloren is gegaan, maar ook dat natuur veerkracht heeft. En Rijnland hier een positieve bijdrage aan kan leveren. Zie voor de rapportage: www.rijnland.net/nulsituatie

Op 9 oktober heeft de Unie van Waterschappen in de ledenvergadering besloten dat alle waterschappen zich de komende jaren actief gaan inzetten om de biodiversiteit in Nederland te versterken. Zie het positionpaper via:

<https://www.uvw.nl/wp-content/uploads/2020/10/Positionpaper-Biodiversiteit.pdf>

Argumenten

1.1 Hiermee geeft u uitvoering aan een eerder besluit

De VV heeft 20 november 2019 besloten om de tien highlights bij het coalitieakkoord voortaan te hanteren als bijzondere aandachtspunten. Naast de thema's klimaatadaptatie, circulaire economie en energietransitie is biodiversiteit als highlight benoemd om in de bestuursperiode aandacht aan te schenken. Het zijn daarmee onderwerpen die 'in de etalage' zijn gezet, opdat de VV de uitwerking en voortgang goed kan volgen. Over biodiversiteit is opgenomen dat we KRW en biodiversiteit vertalen in concrete maatregelen. De concrete maatregelen zijn opgenomen in het actieplan.

1.2 De biodiversiteit heeft waterschappen nodig

De maatschappij vraagt om te doen wat we kunnen om de biodiversiteit in ons beheergebied te versterken. In contacten met de omgeving bespreken we het belang en de mogelijkheden voor een rijke biodiversiteit. We dragen dit belang ook breed uit en onze medewerkers zijn goed

geïnformeerd op dit thema. We gebruiken daarvoor opleidingen en passende communicatie. Op basis van onze lopende reguliere monitoringsprogramma's en analyses hebben en houden we een goed beeld van de toestand van de biodiversiteit. We gaan daarbij ook enkele iconsoorten gebruiken. Rijnlands 'Big 5' iconsoorten zijn:

1. Huiszwaluw (vogel)
2. bittervoorn (vis)
3. gewone pad (amfibie)
4. lantaarntje (libel)
5. grote ratelaar (plant)

Deze soorten zijn gekozen omdat zij onder een constante druk en dreiging staan. Hun leefgebied, dat bestaat uit zowel water als land, is kwetsbaar en verdient aandacht. Verdwijning en inkrimping van een geschikt biotoop, maar ook versnippering en isolatie van leefgebieden zijn reële gevaren. Om resultaten in dat herstel aan te wijzen, gebruiken we in onze communicatie de komende jaren deze vijf iconische plant- en diersoorten die in het gebied van Rijnland voorkomen. Deze soorten zullen profiteren van onze inspanningen met in hun kielzog een breed scala aan planten- en diersoorten.

1.3 Niet alleen in het water, maar ook op het land kunnen we biodiversiteit versterken

Wat we kunnen doen, wordt bepaald door onze eigen assets, eigendommen en beheerterreinen. Daarnaast door onze wettelijke taken én door de breedte van onze maatschappelijke taakopvatting. Rijnland heeft in de uitvoering van zijn taken invloed op zijn omgeving en de daarin levende planten, dieren en andere organismen. Daarmee heeft Rijnland de mogelijkheid om bij de uitvoering van zijn taken de biodiversiteit te beschermen en waar mogelijk te versterken.

1.4 De huidige situatie vraagt om snel handelen

Het gaat slecht met de biodiversiteit en de wereld kan niet zonder. Soorten en ecosystemen zorgen voor de productie van zuurstof, afbraak van dode dieren en planten, bestuiving van planten (waaronder landbouwgewassen), waterzuivering en het beheersen van plagen. Biodiversiteit betekent voor de mens voedsel, bouw materiaal, brandstof (hout) en grondstoffen voor kleding (zoals katoen) en medicijnen.

2.1 Hiermee maakt u de input uit de beeld-VV concreet

In de beeld-VV van 9 september is opgehaald wat u in het actieplan opgenomen wilde zien. Deze informatie is verwerkt in het actieplan.

2.2 Met het actieplan ligt vast welke kansen Rijnland kan pakken

Het actieplan heeft als doel om vast te leggen welke kansen Rijnland als functionele overheid in zijn taakveld kan pakken om het verlies van biodiversiteit te stoppen en om te buigen naar herstel. Met een goede borging wordt versterking van de biodiversiteit normaal.

2.3 Het actieplan is een bouwsteen voor het WBP6

Het functioneert mede als input voor het waterbeheerprogramma 6, het beleid van Rijnland voor de periode 2022-2027.

2.4 Hiermee voldoen we aan een vereiste van een partner

Rijnland heeft zich als partner aangesloten bij het Deltaplan biodiversiteitsherstel. Een van de vereisten is om een Actieplan aan te leveren bij de Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

2.5 Financien komen uit de projecten en programma's

Tot en met 2021 zullen uitgaven specifiek voor biodiversiteit (onderzoek, monitoring, etc.) ten laste komen van diverse bestaande exploitatiebudgetten. Investerings in biodiversiteit zullen meegenomen worden in de kredietaanvragen van afzonderlijke investeringsprojecten.

Bij de midterm review bekijkt het college of er een aparte post voor biodiversiteit nodig is dan wel of de bijdragen vanuit de projecten en programma's voldoende is. Zoals u in de bijlage kunt lezen is voor de acties voornamelijk capaciteit nodig.

Bijlage: acties met budget, betreft een grove schatting

Actie	Budget
1A We monitoren de biodiversiteit. Hiervoor maken we eerst een degelijk monitoringsplan	Voor analyse van monitoringsdata: €35.000,- We halen de gegevens over biodiversiteit zoveel mogelijk uit onze bestaande meetprogramma's. Er is dus in eerste instantie geen extra budget nodig.
1B We trainen onze mensen over biodiversiteit.	€ 5000,- per jaar aan het cursusmateriaal. Voor deze actie is capaciteit nodig
1C We richten een Kenniscentrum Biodiversiteit op.	Voor deze actie is alleen capaciteit nodig
2A We borgen behouden, beschermen en versterken in ons beleid en in de uitvoering van plannen, projecten en beheer en onderhoud	Voor deze actie is alleen capaciteit nodig
2B We beoordelen onze gebouwen op kansen voor biodiversiteit	Geschat bedrag voor onderzoek en plaatsing € 10.000, -
2C We maken meer bloemrijke dijken	€ 5000, - voor monitoring en verdere inrichting als onderdeel van onze projecten.
2D We maken AWZI terreinen biodiverser.	Voor deze actie is capaciteit nodig. Voor inrichting is geschat bedrag € 50.000 per jaar
2E We verbeteren het toezicht op de uitvoering van beheerwerkzaamheden.	Voor deze actie is alleen capaciteit nodig
2F We passen duurzaam bouwen met natuur-concepten toe als dat kan.	Voor deze actie is voorlopig capaciteit nodig en komt eventueel tot uiting in kredietaanvragen
3A We werken samen met andere waterschappen. En we delen kennis.	Naast capaciteit vanuit alle waterschappen worden de acties gefinancierd door de Unie van Waterschappen
3B Ons blauwe netwerk gaat fungeren als een aanvulling op het Natuurnetwerk Nederland	Voor deze actie is als eerste capaciteit nodig.
3C We verkennen de mogelijkheden om een interactieve kaart te maken om zo kansen te signaleren	Geschat bedrag is €5000 voor verkenning en digitale demo versie. Realisatie €10.000
3D We zoeken de koppeling van biodiversiteitsherstel in de inspiratiepolders waterkwaliteit uit het programma landbouw.	Vanuit KRW 2 en KRW 3 worden het proces en de waterkwaliteitsmaatregelen voor deze vijf polders betaald. Eventuele extra kosten voor biodiversiteitsmaatregelen en of Rijnland deze gaat betalen, zijn nog niet in beeld gebracht.
3E We onderzoeken of we samen met provincies en gemeenten een regionale biodiversiteitsstrategie kunnen opstellen.	Voor deze actie is alleen capaciteit nodig
4A We maken de Big 5 herkenbaar. We baseren ons beleid om de biodiversiteit te versterken op de Big 5	Als onderdeel van ons communicatiebudget of we gebruiken budget van de projecten waarover we communiceren.
4B, 4C, 4D We nemen een Podcastserie op over biodiversiteit in voorbeelden van ons dagelijks werk. We nemen een vlog op over natuurvriendelijke oevers. We nemen een vlog op over biodiversiteit op zuiveringsterreinen	We gebruiken budget van de projecten waarover we communiceren.